

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Ny norsk statsborgerlov

København 14. juni 2007

Nina W. Oftedahl

Bakgrunn

- Utredning ; NOU 2000:32 erverv og tap av norsk statsborgerskap
- Ot.prp. nr. 41 (2004-2005) om lov om norsk statsborgerskap
- Ot.prp. nr. 71 (2005-2006) om lov om endringer i statsborgerloven (endrede styringsforhold)

Bakgrunn forts.

- Ny statsborgerlov (lov 10. juni 2005 nr. 51) erstatter lov av 1950 (lov 8. desember 1950 nr. 3)
- Ny lov utfylles av forskrifter
- Ny lov trådte i kraft 1. september 2006

Generelt om ny lov – forts.

- Viderefører prinsippet om ett statsborgerskap
- Personer født med dobbelt stb. må ikke velge

Hovedtrekk i ny lov

Statsborgerskap kan fortsatt erverves

- automatisk – adopsjon og fødsel
- etter søknad
- ved melding – for nordiske borgere

Automatisk erverv

Ved fødsel

- uansett om barnet er født i Norge eller utlandet
- uansett om foreldre er gift med hverandre eller ikke
- uansett om det er mor eller far som er norsk

Ved adopsjon

Hovedtrekk forts

Norsk statsborgerskap tapes

- automatisk
 - ved erverv av annet statsborgerskap
 - ved fravær fra riket
- ved søknad - om å bli løst
- ved tilbakekall
 - ved manglende løsning eller
 - ved ugyldighet

Generelt om ny lov

- Alle vilkår for erverv og tap av norsk statsborgerskap fremgår av loven
- Innebærer en lang "smørbrødtype" av vilkår for å få statsborgerskap etter søknad

Hovedregler etter søknad - § 7

- identitetskrav
- 12 år
- bosatt i riket (og vil fortsette med det)
- fyller krav til bosettingstillatelse
- 7 års opphold i riket i løpet av en 10 års periode

Hovedregler forts.

- fyller krav til norskopplæring (norsk eller samisk)
 - deltakelseskrav
 - har deltatt i 250 t norskopplæring
 - har deltatt i 50 t opplæring i samfunnskunnskap på språk vedk. forstår eller
 - kan dokumentere tilstrekkelig kunnskap

Hovedregler etter søknad- vandelskrav

- kun ilagt reaksjon for straffbart forhold er relevant
- overgang fra system med tilleggstid til karenstid
- karenstidens lengde og utgangspunkt avhenger av ilagt reaksjon for straffbart forhold
- i prinsippet kan alle en gang få statsborgerskap, bare de venter lenge nok
- vandelskrav gjelder også barn født i riket

Hovedregler – forts - løsningskrav

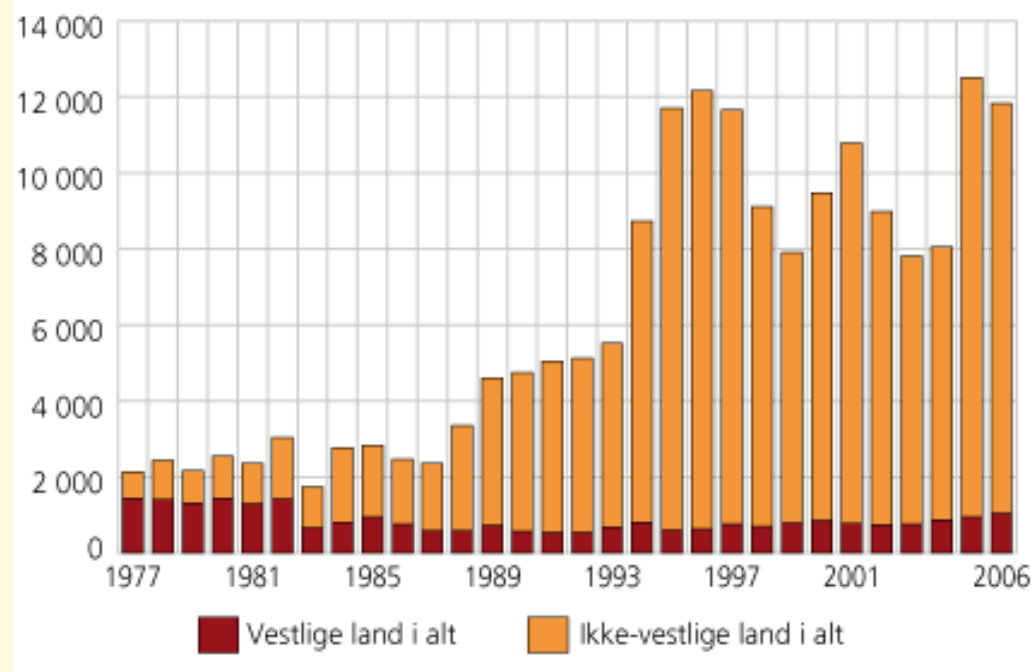
Hovedregel: søker skal løses før norsk statsborgerskap innvilges

Dersom vanskelig: løses innen ett år;

Nytt: dersom ikke løst innen et år, skal norsk statsborgerskap kalles tilbake.

Illustrasjon – hvem søker norsk statsborgerskap

Overgang til norsk statsborgerskap, etter tidligere statsborgerskap.
Vestlig/ikke-vestlig. 1977-2006

Rettskrav på norsk statsborgerskap

- Dersom alle vilkår er oppfylt, har søker rettskrav på norsk statsborgerskap
- Unntak: hensyn til rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn taler mot

Særregler for bestemte grupper, bl.a.

- personer ankommet før fylte 18 år – 5 års oppholdstid (ny)
- statsløse (ikke flyktninger)
- personer som er gift, partnere eller samboer med norsk borger
- barn som bipersoner

I forskrift særregler for andre mindre grupper

Forskjell fra 1950-loven

- id-krav synliggjort
- språkkrav innført – norsk eller samisk
- ingen finansielle krav - barnebidragsgjeld ikke lenger til hinder
- klarere vandelskrav, ny beregningsmåte
- strengere praktisering av løsningskrav

Forts. forskjeller fra 1950-lov

- generell dispensasjonshjemmel
- meldingsinstituttet innskrenket
- utvidet adgang til automatisk erverv

Forskjell 1950-lov forts.

- lovfestet adgang til å tilbakekalle norsk statsborgerskap
 - ved ugyldighet
 - ved manglende løsning

Utøvelse av myndighet etter loven

- UDI behandler søknader og meldinger
- Utlendingsnemnda er klageinstans
- Departementet gir forskrifter og instruksjer
- Kongen i statsråd er unntaksvis klageinstans

Saksbehandling

- barn over 12 år skal samtykke i søknad
- barn under 12 år skal om mulig høres
- gebyr for søknad på kr. 2500
- ca. 10 mnd behandlingstid

Seremoni for nye norske statsborgere

- *etter* at statsborgerskap er innvilget
- frivillig å delta
- den som deltar *må* avgi troskapsløfte
- får gavebok
- fylkesmennene har ansvar for seremoni
- 2 ganger i året pr. fylke
- 20% av inviterte deltok på første seremoni